

พัชชญาพร พินิจพุทธพงศ์ 2557: การดำเนินชีวิตและการปรับตัวของชาวประมง
บ้านเก่าแสง ตำบลบ่อทราย อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนสังคมศาสตร์) สาขาวิชาพัฒนสังคมศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ปราโมทย์ ประจนปัจจนึก, S.J.D. 148 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินชีวิตและการ
ปรับตัวของชาวประมงบ้านเก่าแสง ตำบลบ่อทราย อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ทั้งทางด้าน
เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ใช้การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากครอบครัว
ชาวประมงพื้นบ้านจำนวน 14 ราย โดยวิธีการบอกต่อแนะนำคนรู้จัก (Snowball Technique)

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล การดำเนินชีวิตของชาวประมง
และการปรับตัวของชาวประมง ผลการวิจัยพบว่า ชาวประมงทั้ง 14 ราย เป็นเพศชาย 9 ราย
เพศหญิง 5 ราย อายุระหว่าง 29-80 ปี ทั้งหมดมีสถานภาพสมรสและนับถือศาสนาอิสลาม มีอาชีพ
ประมงเป็นอาชีพหลัก และมีอาชีพเสริม 13 ราย ไม่มีอาชีพเสริม 1 ราย การดำเนินชีวิตของ
ชาวประมงบ้านเก่าแสงส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมงพื้นบ้านเป็นหลัก และประกอบอาชีพเสริม
หลังจากการประมง ชาวประมงมีภาษาที่ใช้ในการสื่อสารในชุมชน 2 ภาษา และมีชีวิตผูกพัน
อยู่กับท้องทะเล การปรับตัวของชาวประมงบ้านเก่าแสง มีการกู้ยืมเงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายใน
ครอบครัว บางครอบครัวยังสนับสนุนให้ลูกหลานประกอบอาชีพประมงเหมือนเดิม แหล่งที่อยู่
อาศัยภายในชุมชนไม่สามารถขยายได้ บางครอบครัวย้ายไปอยู่นอกชุมชนและมีการระบาดของ
ยาเสพติด จากการที่ชาวประมงต่างถิ่นใช้อวนลาก อวนรุนทำการประมง ในเขตพื้นที่ชายฝั่งเก่า
แสง ทำให้จำนวนปลาจับได้น้อยลง ต้องออกทะเลไปไกลขึ้น ชาวประมงจึงช่วยกันดูแลทรัพยากร
ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้ชาวประมงบ้านเก่าแสงที่อยู่ในวัยแรงงานรุ่นใหม่ออกไปแสวงหางาน
ภายนอกชุมชนที่ให้รายได้ที่แน่นอน และบางคนย้ายครอบครัวออกไปอยู่อาศัยภายนอกชุมชน